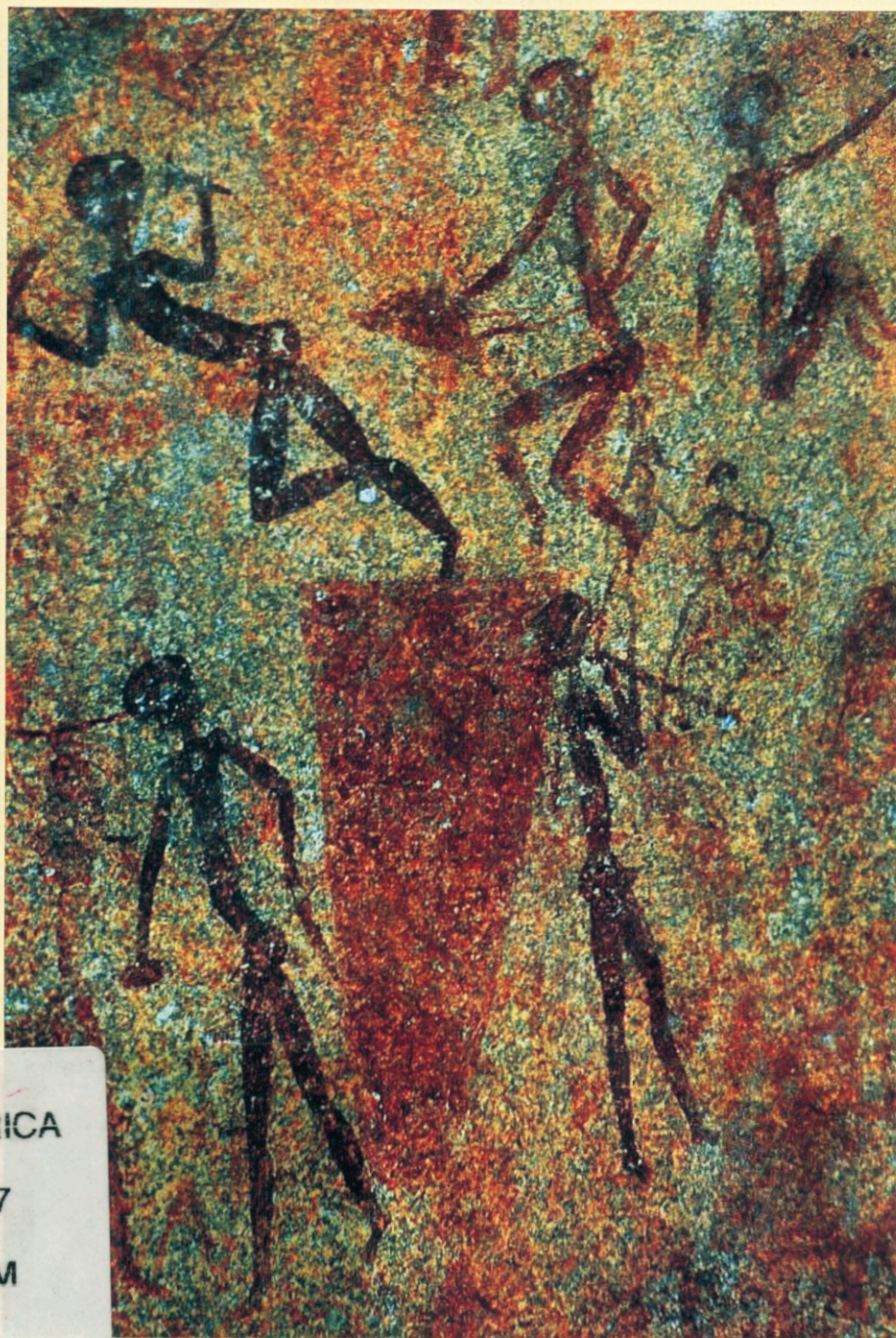

BOTLHALE BA TLHAGO

AFRICA
PL
8747
.9
HUM

Ka Mosala W. Huma

BOTLHALE BA TLHAGO

Ka Mosala W. Huma

Botlhale Ba Tlhago ke bukana ya kokoanyo ya Mainane/Dinaane tsa Setswana ka Mosala W. Huma e e phasaladitsweng ke Mosala-MASEDI Publishers and Booksellers cc.

© Copyright reserved.

ISBN: 978-0-620-43231-3

First Print : 2009

First Impression : 2009

Design, Layout and Photograph search: Ellen, Seipati and Ditiro Huma.

Printed and bound in Midrand, Gauteng, South Africa.

All reasonable attempts have been made to contact copyright holders. In an event of any possible contravention, copyright holders are requested to contact the publisher so that the necessary agreement may be entered into accordingly.

Mosala-MASEDI

Publishers & Booksellers cc

PO Box 946

Noordwyk.

1687.

BD581527

KETELOPELE

DIPONAGALO LE BOTLHOKWA JWA MAINANE

1. Mainane mo tthagong ya ona a simolola ka "Ga twe e rile..." KGOTSA "E kile ya re bogologolotala..."
2. Go le gantsi go tlotliwa ka diphologolo di itse go bua mme di dirisiwa jaaka batho ba madi le nama.
3. Mainane a felela ka "Le be le fela".
4. Ntlha nngwe ka mainane/dinaane ke gore ga a na bonnete, go ya ka mokgwa o a simololang le go felela ka teng.
5. Botlhokwa ba mainane ke gore a na le molaetsa, a a laya, a a ruta le gona go tsibosa mme e bile a ntsha bodutu.
6. Setlhogo sa leinane se tshwanetse sa nyalana le ditiragalo.
7. Diphologolo tse di dirisiwang jaaka baanelwa, di ipuelele ka botsona.
8. A rotloetsa le go tlhokotsa theetso ka tlhoafalo.
9. A oketsa kitso- kakaretso le dikapuo tsa puo ya Setswaneng.
10. Ntlha e nngwe ya botlhokwa ke gore mainane ga a tshwanela go nna a maleele ka gonne a lebisitswe bana ba ba nnye.

Moila o mogolo wa mainane ke gore ga a tlhabiwe motshegare. A tlhabelwa bana mo maitsoeng ka nako ya maitso, pele go ya go robalwa. Lebaka legolo ke gore fa a ka tlhabiwa motshegare ditiro di ka ema mme botshwakga ba tsena.

Fa e le a tlhabiwa motshegare, gona molao ke gore motlhabi wa lona a bo a tlhomila letlhokwa mo moriring. Tumelo ke gore fa motho a sa dire jalo a ka feleletsisa a tlhoga dinaka mo tlhogong. Le fa tota motho a ka se diragalelwe ke se, ke mokgwa mongwe fela wa ditumelo tsa Setswana jaaka go ya ka ditumelo tsa merafe mengwe e e farologaneng ka bophara ba lefatshe.

BOIKUELO!

A bana ba rotloediwe go kopa mainane a mangwe kwa gae kwa ntle ga a ba setseng ba a buisitse go tswa bukaneng e, go bontsha kgatlhego mo setsong le ngwaong ya segaabo bona. A re ipeleng ka segaabo rona ka gonne o ka se itse kwa o yang teng kwa ntle ga go itse kwa o tswang teng.

E LA TLHOKO!!!

Ga go karolo epe ya buka e, e e letleletsweng go gatisiwa, le fa e le ka mokgwa ofe kgotsa ofe, kwa ntle ga tetla e e kwadilweng go tswa go balaodi ba Mosala-MASEDI Publishers and Booksellers cc.

DITENG

SETLHOGO

TSEBE

KAROLO YA NTLHA: MAINANE

1. Lesilo la Masilo	1
2. Phefo le Letsatsi	4
3. Khudu le Difudi	8
4. Kwenā le Kgabo	12
5. Ramoroki le Mogatse	17
6. Tau le Mmutla	22
7. Lenong le Rantwêêtwêê	27
8. Phiri le Motho	31
9. Pela le Tshwene	36
10. Leobu le Sefelekwe	39

SETLHOGO

TSEBE

**KAROLO YA BOBEDI:
MABOKO**

11. Maboko a boitlhamelo a baithuti 41

**KAROLO YA BORARO:
DIPINA**

12. Dipina Tsa Lenyalo 45

13. Dipina tsa go tuntuletsa 47

**KAROLO YA BONE:
DITHAPELO**

14. Dithapelo tsa bana dijong 48

LESILO LA MASILO

Ga twe bogologolotala, maje a santse a tobetsega, diphologolo di itse go bua, ke raya tota le yona noga e santse e na le maoto, ga bo go le lekolwane mo motseng wa Dikalone, le bidiwa Motlhalefi. Dikgopolo tsa gagwe ka gale di ne di mo ruta gore a ka itepatepanya le bogolo le ditiro tsa Modimo. O ne a forwa ke leina la gagwe gore e kabo le ile boreeelelong.

Ya re ka letsatsi lengwe mogote le letsapa la go tlhagola mo tshimong, tsa mo pateletsa go ikhutsa ka fa tlase ga moriti wa setlhare sa Morula. O ne a kaname a lebile maungo a mannyennye a setlhare se. Mogopolo wa gagwe o ne wa simolola go tlelwa ke dikakanyo di le motlele jaaka gale. Nngwe ya dikakanyo tse, ya nna ya maungo a setlhare se a kanameng ka fa tlase ga sona le maungo a magapu a a ntseng a a tlhagolela mo tshimong.

Jaaka gale a tlhoka go itshoka, Motlhalefi wa rona.“ Modimo yo, wa bona e tota e le sematla sa bofelo, bona fela...a ke o bone fela gore kala ya setlhare se, e kima jang, mme e entse leungo le le nnyennye jang....magapu a ke ntseng ke a tlhagolela ale, ona a rwele dikiditla tsa maungo, mme akanya fela gore dikala tsa ona di bosesane jo bokae....a ga se bona bomatla...” Ga a le metsa!

Ga kgomoga leungo la Morula, e bile e le lekgela, po! mo godimo ga nko. A tlolela kwa godimo jaaka tilodi - ya - dikgaga e tshasetswe ka tshoganetso.

Ga latela mokola, o tsurutla o sena bothibo. Wa tsurutla, a ba a ikutiwa a felelwa ke thata. Ka lesego a bona thuso go tswa go bangwe bao le bona ba neng ba tlhagola tshimo e e mabapi. Go tloga ka ona motsi oo, Motlhalefi a fetoga gotlhelele. Le be le fela!

ITLHATLHOBE

Araba dipotso tse di latelang:

1. A go ya ka wena, leina le, Motlhalefi, le ne le tota le ile boreelelong?

Tshegetsa ka mabaka.

2. Neelana ka maina a le mabedi a mefuta e mengwe ya maungo a naga, a o a itseng.

3. Fa go twe Tilodi-ya-dikgaga go tewang?

4. Nama e a jewa, legapu lona le dirwang?

5. Ke eng se se tlhagolwang mo tshimong kgotsa tshingwaneng?

6. Bokao ba se se diragaletseng Motlhalefi bo go rutang? Itlhalose.

7. Thuto kgotsa molaetsa wa leinane le, ke eng?

PHEFO LE LETSATSİ

Ga twe e rile ka motsi mongwe Phefo le Letsatsi ya bo e le ditsala tse di ntshanang se inong. Ya re lengwe la malatsi, Letsatsi le etetse Phefo, ga nna le ngangisano magareng ga bobedi jo. Bobedi ba bona ba ne ba ngangisana gore ke mang yo o dikgoka le thata go gaisa yo mongwe. Phefo a raya letsatsi a re: "O legatlapa...gone jaanong fa Lefifi a ka tla fa, o tlike go nyelela...nna Phefo ke tsubutla bosigo le motshegare, ga ke boife sepe fela."

Letsatsi la araba ka bonolo ka go re: "Go sengwe se wena Phefo, o sa se tthaloganyeng, nna le Lefifi re dirile tumallano ya go refosanya, jaaka o itse ke se pelotshetlha ka tlhago ya me." Dingangisano tsa tswelera jalo go fitlha bobedi jo, bo tsaya tshwetso. E ne e le fa ba bona monnamogolo mongwe a disitse dikgomo, a apere letlalo le le sugilweng la kgomo mo magetleng go fologela kwa lethekeng.

"Go kgaola kang ka bokhutshwane, a o bona monnamogolo yole?" ga botsa Phefo:

"Ee " Letsatsi la dumela.

"O apere eng?" ga botsa Phefo.

"O apere kobo ya letlalo la kgomo le le sugilweng," ga araba Letsatsi ka bonolo.

Phefo ya tsitsinya gore ba bone gore ke mang wa bona, yo o ka dirang gore monnamogolo yole a apole kobo ya gagwe. Phefo jaaka ramongangele ya ithaopa gore go simolole yona pele.

Ya simolola ka mafega Phefo ya rona. Ya tsubutla. Monnamogolo a tlampurela kobonyana ya gagwe. Phefo ya gopola gore gongwe e tshamekisa monnamogolonyana wa batho.

Ya kgarakgatsha monnamogolo wa rona, a ba a wela fa fatshe. Le fa a ntse a rapaletse fa fatshe, monnamogolo a re: "Le goka!" a gana wa banyana. Phefo e rile ke a ikitse, monnamogolo a ngaparela kobo ya gagwe go fetisisa. Ka nako yotlhe e, Letsatsi le ne le didimetse tu!

Fa morago ga diura di ka nna pedi, Phefo ya latlhela seditse. Letsatsi la e neela tšhono ya bobedi. Ditlhare tsa kumuga ka medi, fa e le monnamogolo ene a lala a padile ka kobo ya gagwe, a e ngaparelela boatleng. Pheletsong, Phefo ya neela Letsatsi tšhono, ka kgopolo ya gore fa go reteletswe ene, Letsatsi e ne e le eng? Phefo e ne e namaletse fa fatshe ka mpa ya sebetse, go se mosola ope mo go yona.

"A nka simolola?" ga botsa Letsatsi ka monyebo jaaka gale.

"Tswelela, o se ke wa mpotsa ditlhotlha;" ga araba Phefo e fegelwa.

Letsatsi la simolola ka iketlo. Monnamogolo a simolola ka go bofolola segole se a se bofileng mo molaleng. Letsatsi la oketsa go se nene ka marang a a bogale. Monnamogolo a folosa kobo go tswa kwa magetleng, a e bofa mo letheheng.

Phefo ya simolola go dilola Letsatsi. Letsatsi la e tlhokomologa mme la oketsa go se nene gape ka mogote. Monnamogolo a bofolola kobo ya gagwe mo letheheng, a e pega mo maphateng a setlhare.

Tiragalo yotlhe e, ga e a tsaya le seripa sa ura. Letsatsi la lebelela Phefo kwa ntle ga puo. Phefo ya mo neela seatla ka setu mme sefatlhego se le bodila. Motho o ka re, a se matlhong. Ba kgaogana. Go tloga ka lona letsatsi leo, botsalano ba fela fedifedi! Le be le fela!

ITLHATLHOBE

1. Go ya ka wena semelo sa Phefo ke se se ntseng jang? Go reng o re jalo?

2. Neela kgannyana e, setlhogo go ya ka maitemogelo a gago.

3. Nopola polelo go tswa naaneng e o fetsang go e buisa e e kayang fa Letsatsi le le pelontle.

4. Neelana ka “leetsi” go tswa leinaneng le.

5. Bannabagolo ba apara kobo e e sugilweng ya letlalo go ikatega.

Basimanyana bona ba apara eng?

Basetsanyana bona ba apara eng?

BoMmê bona ba apara eng?

6. Nako ya ura ke metsotso e le kae?

7. Thuto kgotsa molaetsa wa leinane le, ke eng?

KHUDU LE DIFUDI

Ga twe bogologolotala go kile ga bo go agile difudi di le pedi le Khudu mo mogobeng mongwe kwa Motlhabatse. Letlalo la khudu e, e ne e le le le borethe ba letlapa la mo nokeng. Botsalano ba difudi tse, le Khudu, ya bo e le ba "o ka swa nka go ja." Ka malatsi le ditlha di se ke di tla ka go tshwana, ga nna le komelelo le lešhekere tse di botlhoko ba tsona bo neng bo tlhomola tota le moloji pelo. Mogobe o e neng e le bonno ba difudi tse le khudu, wa kgala.

Se se salang ya nna gona fela se se kileng sa itemogelwa ke motsogapele fa a ne a re: "Tlhapi solofela leraga, metsi a šhele o a lebile." Difudi le Khudu tsa tsenwa ke tsebetsebe. Ga diragala gore letsatsi lengwe difudi di tswa go selasela kaekae, di boe ka dikgang tse di monate, gore di bone bodiba jo bontle golo gongwe. E ne e le lona lefelo le di neng di ka fudugela teng go efoga leso le le setlhogo.

Pharela ya nna gore khudu e tšile go fitlha jang koo, ka ntlha ya bokgakala. Bothata jo bongwe ya bo e le gore Khudu ya batho e ile go fitlha morago ga nako e e kae koo, ka ntlha ya bonya ba yona, le go lebanwa gape ke kotsi ya go bolawa ke batho ba metse e e tla bong e ralala mo go yona mo leetong le le telele le. "Ijoo wee! nna khutsanyana ya batho, ke tšile go bona ke rileng?" ga ngongorega khudu e rothisa keledi.

Difudi tsa lebelelana ka kutlobothoko e kgolo mme pheletsong sengwe sa difudi sa tla ka leano la popota. "Se lele, morwarre Khudu, ke na le leano go rarabolola bothata ba gago." Ga fetola sefudi se ntse se thwantsha monwana.

"Rona re lesego, ka re kgona go fofa mme se re tla se dirang ke se, go go tswa thuso."

Sefudi sa nametsha khudu ka mafoko a a reng ba tla dirisa thobane go fofa le yona. Potso ya nna gore jang? Se ba neng ba tlile go se dira ke gore difudi tse pedi tse, di ya go loma thobane e, mo matlhakoreng mme khudu yona e mome thobane mo bogareng. Ka mokgwa o o ntseng jalo, di tla kgona go fuduga le Khudu ka go fofa kwa ntle le kgorelesego epe. Khudu ya sala e gamaresitswe ke leano le, mme ya sitwa ke go itshwara. Ya tsokotsa mogatla ka boitumelo jo bo boitshegang. Ya bo e le gona fa dikgobe di budule. Letsatsi la khuduga la konosetswa mme sefudi se se tllileng ka leano le, le tharabololo ya bothata bo, sa feleletsa ka go laya Khudu mo go tseeneletseng.

"Morwarre Khudu, ke a bona gore o phophoma ka boitumelo, fela tlhaloganya gore boitumelo jo bo feteletseng bo ka go fetogela masetlapelo.;" ga bua sefudi. Ka nako eo sefudi sa garoga pelo ka se ne se akanya gore gongwe sefudi se fetotse mogopolo - kana motho kgole ya pula, o boswa a bofologa.

"Nnaare jaanong go fetogile fa kae?" ga botsa Khudu, e bonala e swabile nko go feta molomo.

"Nyaya, baa pelo moagisanyi wa me;" ga nametsha sefudi. "O ntheetse sentle, ka tsebe tsoopedi;" ga tswelela sefudi.

Sefudi sa naya Khudu taelo e le nngwe e e bonolonolo, eo a neng a tshwanetse go e tlhokomela le go e obamela. Taelo ya nna gore, fa a hupile kgotsa a momile thobane mo bogareng, a se ka a ba a leka go buisa ope fela, tota le fa e le go dumedisa yo e kabong e mo itse, fa ba le mo leetong. Khudu ya se ka ya nganga ka gope.

Letsatsi la khuduga la fitlha, etswe le ne le sa tswe gope mme e bile le sa ya gope. Tsotlhe tsa tsamaya ka thelelo. Go tlogile ga senyega fela fa ba fofa mo godimo ga motse wa Motlhabatse. Ga utlwala mafoko a tshotlo go tswa kwa tlase mo motseng.

"ljoo! mmoneng, ga a itse go fofa!" E ne e le basimanyana le basetsanyana ba ba bosilo, ba totisitse Khudu mafoko. Khudu ya gopola gore e lailwe. Ya ba itima le fa gona go ne gore e thubege, ka go tlalalelana. Mafoko a tshotlo a ya magoletsa.

Ya iphitlhela, ka e le sebetwane, e butse molomo go ikarabela ka tlhapa e e senang tlhaloso. Ya bo e le gona go ya tlase ga yona. Madibabe ya nna gore e ne e lebane le sebataola. Ya rathagana ka mokokotlo phaaa! mo sebataoleng. Letlalo le lentle lele la yona la feleletsa e le mabadi a gompieno re a bonang mo legapeng la yona le. Fa e le difudi tsona, tsa tsona bopelotlhomogi, botsalano le botho tsa bo di bo bontsitse. Le be le fela!

ITLHATLHOBE

A o antse sengwe go tswa naaneng e? Fa go le jalo gona araba dipotsonyana tse di latelang.

1. Nopola seane se tlhaloso ya sona e leng go ineela / itlhoboga.

2. Neelana ka lekaelagongwe la "leraga."

3. A go na le tiragalo nngwe e, naane e, e go gopotsang ka yona?

4. Tlhalosa leele le: "Go theetsa ka tsebe tsoopedi."

5. A setlhogo se, se tsamaisanya le diteng tsa naane e? Tshegetsa ka leba

6. Thuto kgotsa molaetsa wa leinane le, ke eng?

KWENA LE KGABO

Ga twe bogologolotala Kgabo e kile ya kopana le mathata a dira ga di bonwe. E ne e tswa go ja nala moseja ole wa noka, fa e e fitlhela e penologa.

"Nnaare ga twe nna ke dirile Modimo eng?" ga ipotsa Kgabo e itshwere letlhaa.

Kwa Kgabo e neng e tswa gona go ne go le kgakala mme kwa e yang gone go le gaufigaufi. Ka nako eo, Kwena ya madiba yona mo nokeng e ne e ntse e re:

"Matla-ka-maleo!" Fa morago ga lobakanyana, Kgabo ya utlwa Kwena e botsa ka lentswe le le bonolo.

"O lebega o sulafaletswe, a nka thusa kgabo etsho?"

Boemong ba gore Kgabo e arabe, ya tlelwa ke megopolo e mebedi e e farologaneng. Wa ntlha ya nna gore Kwena e ka thusa, ka e kgona go thuma. Wa bobedi wa re, ga go retele sepe gore ke nne dilalelo tsa yona.

Kwena ya ipoa kgatsu ka potso, ka go bona Kgabo e ile mafisa ka mogopolo.

"Ka na ke rile a nka go tlhaga thuso ngwana wa batho?"

Ya bo e le gona Kgabo e arabang mme e le ka lentswe le le kwa tlase la pelaelo.

"Nka leboga go menagane fa o ka ntswa thuso Kwena ya dikwena. Bana ba me ba tlile go botwabotwa ke mang fa nka lala fa?" Kwena ya tsokotsa mogatla go utlwa karabo ya mothale o. "Gona tlaya, ka na mabogo dinku morwarre, gompieno ke wena, kamoso ke nna;" ga solofetsa Kwena, pelo e ubela kwa godimo go ka phampholola dikgopo.

Kgabo ya atamela ka go ineela, e sa bontshe mafolofolo ape, go supa fa e itumeletse thuso. Kwena ya laela Kgabo gore e itshwarelele jang, e se re gongwe ba le mo bogareng ga noka ya relela, ya tloga ya mo lerele mathata. Kwena ya e netefaletsa gore fa fela e ka obamela ditaelo tsa yona o tla goroga moseja ole wa noka ka pabalesego. Leeto la simolola. Tidimalo e e neng e rena, e ne e tsamaya e rotšwa ke mafoko a ga Kwena a nametsho. Go ganne fa ba le mo mpeng ya noka. Kwena ya ntsha mosi ka sekhumelo.

"Ija, ka na o ntswela kae, kgabonyana ya me, ya namanyana e e boruma mo tlaleng?"

Kgabo ya itse gore ke la yona la bofelo. Ya rapela, ya lela mme e ntse e ngaparetse Kwena. Ka nako eo, Kwena yona e ne e ntse e itatswa leleme ka ntlha ya mathe a a neng a rokotsa. Go bona leso le e lebile matlhong, ya itlhoboga, ka e bona e le magareng ga legano la Kwena le bodiba bo bo bophadipadi.

Modimo yo o sekeng a ja nkabo! Kgabo ya tlelwa ke kgopolo e le yona le ka motsi wa gompieno e sa itseng kwa e tlhagileng gona.

"Jaanong rre Kwena, fa o rwaerwaetsa, o ya go simolola ka sethwe sefe sa mmele?" ga botsa Kgabo ka lentswe le le roromang.

"Rona boora-Kwena, re aletsa ka sebete mme e re kwa morago re tlatse mogodu ka nama le marapo, ke ka mokgwa o re rutilweng ka teng go tloga bongwaneng," ga araba Kwena. Leano lele la boela gape mo mogopolong wa Kgabo.

"Gona ga go le jalo, ga ke kgatthanong le sepe kwa ntle ga go re..." Pele Kgabo e digela Kwena ya mo tsena ganong.

"Kwa ntle ga somang...kwa ntle ga somang?" ga botsa Kwena ka kgalefo.

"Fa ke kabo ke ne ke itsitse, ke kabo ke ne ke go tthaloseditse kwa ntsheng mabapi le sebete, Kwena ya dikwena," ga tswelela Kgabo ka lentswe le le roromang."

"Kgabo, ka na ga twe o mang, ee, wena kgabonyana ke wena, a ke o itlhalose o tlogele go inanatha e kete motho a fatiwa leino la motlhagare," ga bua Kwena e tšhakgetse.

Ka boripana Kgabo ya tthalosetsa Kwena gore e rile fa e etela moseja ole wa noka ya bo e tlogetse sebete sa yona kwa gae. Kgabo e ne ya solofetsa Kwena gore fa e ka mo gorosa moseja ole wa noka, sebete e tla se bona kwa ntle ga matsapa ape. Kwena ya bifelwa thata.

"E le gore o ne o ntse o didimaletseng ke tsamaya sekgala se se kana?" ga botsa Kwena e ntse e lebile gona moseja ole wa noka, go ya ka kopo ya ga Kgabo. Kgabo e ne e tshwere pelo ka seatla, gore go tšile go diragalang fa Kwena e ka fetola mogopolo. E rile fela ya re huuu! fa e bona e sitlhologa mo mokokotlong wa sera sa yona. E ne e sa dumele matlho a yona mme e netefatsa ka go ija ping. Ya re e le kgakajana le Kwena ya re:

"A sematla sa dimatla, sa gago se kae sebete?" ya botsa jalo e ja mokaaragana jaaka lebotlana le itumeletse tla morago ga kgogolammoko. Dikwena, se jeleng Dikgabo le matlapi, ga di a tsalwa maabane! Le be le fela!

TIRAGATSO:

Morutabana o rotloetsa barutwana go tsaya karolo ka go ba tthamela pinanyana e e tsamaisanang le naane e, mme ba e opele ka ditlhophla, ba refosanya.

SEKAO:

Bo-Kwena basimanyana
Bo-Kgabo bannanna
Bo-Kwena bomatla makokomeng
Bo-Kgabo botlhale makopong

Se wele...se wele senatla
Ka ba bo-Kgabo botlhale
Heelele! Heelele! Heelele!
Maru ga se pula
Mosi ke ona molelo.

ITLHATLHOBE

1. Kgabo e golaganngwa le morafe ofe wa Batswana?

2. Kwena yona?

3. Nopola **maele** a le mabedi go tswa naaneng e.

4. Neelana ka **makaelagongwe** a mafoko a a
latelang:
Sematla

Sitlhologa

Galefile

Boitlhobogo

Kgopolo

5. Thuto kgotsa molaetsa wa leinane le, ke eng?

RAMOROKI LE MOGATSE

Ga twe e kile ya re bogologolotala ga bo go le monna a bidiwa Ramoroki. Monna yo, o ne a nyetse mosadi yo balabalang bobee. Ramoroki le mogatse Mosidi ba ne ba tshelela mo khumanegong. Ka letsatsi lengwe ya re Ramoroki a ntse a tsoma mo nageng, a thwala kgetse ya mausausa a madi. O ne a boela gae ka lotlatlana go anegela mosadi wa gagwe ka lesego la bona.

E rile a fitlha kwa lapeng, a biletsa mosadi wa gagwe ka kwa phaposing ya borobalo. Mosadi o ne a tsenwa ke boitumelo jo bogolo fa a bona khumo e. E rile ba ya go robala, Ramoroki a tlelwa ke kakanyo ya gore ba se nne le khumo e mo ntlong, ka a ne tlhaloganya mosadi wa gagwe ka botlalo. O ne a itse gore mosadi wa gagwe o loleme. Letsatsi le le latelang a tsoga ka makuku a naka tsa kgomo.

"Mmaabo, ke ne ke akanya gore re fuduse madi a, mo gae," ga bua jalo
Ramoroki.

Kwa tshimologong e ne e kete mosadi wa gagwe o kgatlhanong le kakanyo e, mme kwa pheletsong ba dumalana. E rile motshegare wa tadi e amusa bobedi jo jwa tsena ka sekgwa. Ramoroki a epa mosima go fitlha madi teng mosadi a ntse a mo lebile. Ba boela gae ba lepile ka setlhare sa mosetlha gore ba fitlhile madi kae. Ba ne ba sadisitse a ba tla a dirisang go itshedisa dikgwedinyana kwa gae mme bontsi jwa ona e le jo bo epetsweng kwa nageng. Ramoroki o ne a sa ntse a belaela go tlhoka go itshwara ga ga mogatse. Ke fa a tlelwa ke kakanyo ya bobedi gape.

"Ke tshwanetse ka ya go epolola madi ale mme ka a fitlha golo gongwe fa mosadi wa me a sa tshwanelwang ke go go itse," ga bua Ramoroki ka pelo. E rile mo letsatsing le le latelang ke fa a ya go epolola madi ale a ya go a fitlha golo go sele a sena le mogatse. Go ne go itshupa e kete ga a kgotsofalela leano le mme a akanya leano le lengwe gape. Morago ga malatsi a le mabedi jaanong a tsamaya le mogatse gape go netefatsa fa a sa ntse a itse fa ba fitlhileng madi teng lantlha. Kwa ntle ga go okaoka mosadi a go supa. Se, sa kgotsofatsa Ramoroki. Ba boela gae.

Moso mongwe Ramoroki a kopa Mosidi gore ba ye go tlhola fa go ise go diragale sepe fa ba epetseng khumo ya bona teng. E rile ba fitlha teng Ramoroki a thaisa mo godimo ga fa ba fitlhileng madi teng ka serai (Slag-yster) gore diphologotswana tse di tshwanang le bo-nakedi di se ka tsa fata mmu o ba khupeditseng ka ona. E ne e le mo lefelong lele la bogologolo le Mosidi a le itseng e seng lele le le itsiweng ke Ramoroki a le esi.

E rile mo go lona letsatsi leo, Ramoroki a ya kwa rreng mongwe yo o neng a itshedisa ka go tshwara le go rekisa ditlhapi mme a reka tlhapi mo go ene. Mo maitsiboeng a letsatsi leo a boela gape kwa sekgweng mme a fitlha a tlapisa tlhapi e, mo seraing se se mo godimo ga fa ba neng ba fitlhile madi teng lantlhantlha. A boela gae.

Mo mosong wa letsatsi le le latelang a kopa mogatse go mo pata mo loetong go ya kwa ba letseng ba thaisitse teng. Fa ba fitlha teng ba fitlhela serai se tshwere tlhapi e kgolo go fetisisa. Mosadi a itumelela botlhale jwa ga mogatse mme ba boela gae ka yona.

Fa e le monna ene a bo a kgotsofetse gore le fa go ka diragalang, ditlamelwana tsa pula di baakantswe go sa le gale. Ga go a ya kae ke fa matsapa a ga Ramoroki a mo tswela mosola. Mapodisi a itelekela ga Ramoroki go dira dipatlisiso tsa mausausa a madi a a utswitsweng golo gongwe. Ba ne ba na le tshedimosetso e e tletseng ya gore Ramoroki o na le kitso ya madi ao. Tsa bo di dule ka Mosidi. O ne a itlhome a ikgantshetsa basadi ba bangwe ba ba sa belong go mo ja ditshego ka bohumanegi ba gagwe.

Ramoroki o rile ke itira mosetlha ka kgang e mo mapodising, mogatse a thathologa ka tsona a ba a feleletsa a buile le gore ba a epetse kae. Letshogo o le tshabe! Ramoroki a leka go tshalosetsa mapodisi ka mokgwa o mosadi wa gagwe ka dinako dingwe a nang le go fafatlha ka dilo tse di senang lepele le morago. A tswelela ka gore tsothe tse mosadi wa gagwe a di buang ke ditsie-badimo fela mme o mmopela kgomo ya mmopa.

E rile mo mapodisi a reng a latlhela seditse, Mosidi a ba lotlegela gore le kwa madi a epetsweng teng o ka ba isa mme e bile ke lefelo le mogatse a kileng a tshwara tlhapi teng. Mapodisi a tia moko fa a utlwa bopaki ba ga Mosidi. Ba mo rwala le mogatse ka koloi ka tsholofelo ya gore gongwe ba tla fitlha golo gongwe fa go nang le noka kgotsa molapo. Ba ne ba kgobega marapo fa ba supetswa mmotwana wa mmu fa go neng go kile ga bo go epetswe madi go ya ka kitso ya ga Mosidi mme e bile e le fa go kileng ga tshwarwa tlhapi teng. Mo legwata teng!

Mapodisi a leka go ikgotsofatse ka go epa go ya tlase fa Mosidi o neng a ba supetsa teng mme ba tlhoboga gotlhelele fa ba fitlhelela boteng jo bo ka lekanang boteng ba mabitla a le mararo. Ba bo ba fitlha kwa letlapeng le le tala. Ba busetsa Ramoroki le mogatse kwa legaeng la bona ka nnyoba e sa fothwa.

"Borra ka na ke sona se ke neng ke se bua ke re mosadi yo wa me o na le sebokwana mo tlhogong! A jaanong lo dumela seo ke neng ke se lo bolelela?" ga bua jalo Ramoroki a ntse a sobokanya kuane ya gagwe. Ya nna ka mokgwa o bopaki bo tthaetseng le go fokola ka teng. Le be le fela!

ITLHATLHOBE

1. Neelana ka seane se se nang le bokao jo bo tshwanang le sephiri.

2. "Ditlamelwana tsa pula di baakanngwa go sa le gale." Tlhalosa.

3. Nako ya lotlatlana ke efe?

4. Nako ya tadi e amusa ke efe?

5. Thuto kgotsa molaetsa wa leinane le, ke eng?

TAU LE MMUTLA

Ga twe e rile bogologolotala, kgosi ya diphologolo e bong Tau a rulaganya le Mmutla gore diphologolo tsotlhe di tle pitsong. Maikaelelo magolo a pitso e, a ne a ikaegile ka boferefere jo bo boitshegang. Boammaaruri e ne e le gore kgosi Tau o ne a eeditse nama mme a sa tlhole a itse go ka itsomela ka boene ka a ne a setse a tsofetse. Mmutla e ne e le ene a tshwanetseng go epa pitso ya diphologolo tsotlhe. Ka lesego Mmutla ene o ne a itse sephiri sa ga kgosi Tau.

Tau le Mmutla ba ne ba loga leano la go ka ngokela diphologolo pitsong. Tau o ne a tshwanetse go itira yo o suleng mme a epetswe mmele go bipa dimpa le bontlhabongwe jwa tlhogo. Tiro ya ga Mmutla yona e ne e le go laletsa diphologolo tsotlhe go tla go bona meno a ga Tau a a medileng mo mmung. Le fa kwa tshimologong e ne e kete ga go phologolo e e dumelang taletso ya ga Mmutla, pheletsong tsa thologela kwa lesakeng le le neng le agilwe ke Tau le Mmutla ka matsetseleko.

Tota lebaka legolo le le neng la dira gore diphologolo di kgobokanele koo, ke molotsana wa pina ya ga Mmutla fa a ba ngokela pitsong. Mafoko a pina e e molotsana e, a ne a re:

"Diphologolo tsotlhe,
Tlayang lo bone,
Meno a medile,
A medile fatsheng!"

Go bona diphologolo tse di sekegetseng pitso tsebe di sa boe, tse di neng di na le pelaelo tsa latela. Diphologolo tsotlhe di ne di gakgamaletse botlhodi le botubi ba meno a ga Tau a a tlhogileng fa fatshe. Bontsi jwa tsona bo ne bo itumetse ka ntlha ya fa bo ne bo tshelela mo poifong ya ga Tau ka dinako tsotlhe. Diphologolo tsotlhe le bana ba tsona tsa kgaola kobo segole.

Mo diphologolong tsotlhe tse go nnile le phologolo e le nngwe fela e e neng ya nna le pelaelo. Phologolo e, e ne e le Tshwene. Tshwene o ne a tla a belege ngwana mme ya re fa morago ga go sekaseka maemo ka kelotlhoko, a kgotlha Tau yo o neng a tsapaletse, mo monatlaneng wa marago ka monwana.

Boammaaruri ke gore maikaelelo a ga Tshwene e ne e se go kgotlha kgosi Tau. Tshwene o ne a leka go tlosa ntsi e go dumelwang e nna mo monatlaneng o o mo gare ga marago a ga Tau. Ke fa Tau a tshikinyega fa a utlwa Tshwene a mo kgotla mo monatlaneng. Kwa ntle ga go tsibosa epe ya diphologolo, Tshwane a raya ngwana wa gagwe a re:

"A re iphaphhe ngwanaka, ga go ise nke go tsamaye go diragala gore e re motho a sule a thebathebe monatlane wa marago!"

Ya bo e le gona fa Tshwene le ngwana wa gagwe ba falotse mo matlhotlhapelong a a neng a latela.

Diphologolo tse dingwe tsona tsa sala. E rile jaanong mo diphologolo tsotlhe le bana ba tsona di repileng, Mmutla a tswala mojako wa lesaka mme Tau a rula baswing go sa solofela ope. Ga tsoga kagruuruu e e seng kana ka sepe.

Tau a kgabetla diphologolo tse di kgolo le tse di nnye. Selelo ya nna sa khurano ya meno. Ditoto tsa diphologolo tsa sala di lalaane lesaka lotlhe. Tau le Mmutla jaanong ba batla dipitsa tse di kgolo go apaya dinama.

E rile dipitsa tsa dinama di kgakgatha ga bonala fa pula ya matlakadibe e tla. Tau le Mmutla ba gapeletsega go aga mokgoro. Fa o tshwanetse o rulelwe Mmutla a kopa gore Tau ka bogolwane e nne ene a dirang tiro ya thulelo. Fa Tau a ntse a tsweletse ka tiro ya thulelo Mmutla a tlelwa ke kakanyo e e bosula e le ruri. Mogatla wa ga Tau o ne o lepeletse go bapa le pinagare ya mokgoro.

"Ke tlile go ruta Tau magokonyane," ga akanya Mmutla.

"Rremogolo, Tau ke batla go go tomola dikgofa tse di tletseng mo mogatleng wa gago." Tau a dumalana le Mmutla ka bongwe jwa pelo.

"Ka re ruri ba ba tshwanang le wena Mmutla ba a tlhokwa," ya nna karabo ya ga Tau.

Ke fa Mmutla a betla phatsa. Ka yona a phunya mogatla wa ga Tau le go o rokelela mo koteng ya pinagare ya mokgoro. E ne e re gangwe le gape fa Tau a utlwa botlhoko ba phatsa a ngongorege mme Mmutla a mo nametshe ka gore dikgofa ke tse di ntsi mme a itshoke go fitlha a di fetsa. Mmutla a tswelela jalo ka go rokelela mogatla wa ga Tau ka kgobathi e ba neng ba ntse ba e dirisa go bofa bojang bo go rulelwang ka bona.

E rile fa jaanong Mmutla a ikgotsofaditseng gore ga go sepe se Tau a ka tlholang a se dira a betla e nngwe phatsa. Ka nako eo dipitsa tsa dinama di ne di setse di budule. Ka phatsa e o neng a fetsa go e betla a tlhaba nama e e mafura mme a konkonyetsa Tau.

"A o batla e, Rremogolo Tau?"

"Ahee...mosimenyana wa me, ke yona e e tshwanetseng magosi eo!"

E re fa Tau a re jalo Mmutla a ba a tlhaba e e sa nonang mme a botsa Tau fa a e batla. Tau a galefe thata ka go lemoga fa Mmutla a mo dira sematla. E rile a re o a fologa go garumela Mmutla mogatla wa ganelela mo koteng. Mmutla ene a tswela pele ka go konkonyetsa

Tau ka dinama tse di nonneng le tse di mokogô mme a fetsa ka go thometsa tsona tse di kabong di jewa ke kgosi Tau. Tau o rile go betwa ke pelo ga se ka ga thusa sepe fela. Motshameko wa tswela motshegare otlhe jalo ka go refosanya tse di mafura le tse di mokogô.

Pula ya dikgadima ya simolola go tsorotla mme ya tlisa leso la ga Tau. Mo sekgoropeng sa letlalo la gagwe ga agela dinotshe. Le be le fela!

ITLHATLHOBE

1. Ke mang yo o jelweng ke matlhajana a gagwe? Tau kgotsa Mmutla?

2. Ke lebaka lefe le le neng di sitisa Tau go tsoma?

3. Kgobati ke eng?

4. Dikgofa ke eng?

5. Go konkonyetsa ke go dirang?

6. Pula ya "**Matlakadibe**" ke e e ntseng jang?

6. Thuto kgotsa molaetsa wa leinane le, ke eng?

LENONG LE RANTWEETWEE

Ga twe e kile ya re bogologolotala ga nna le kgaisano ya dinonyane tsotlhe mo lefatsheng go bona e e ka kgonang go fofela kwa godimodimo go gaisa tse dingwe. Mo go tse di neng di itsege ka go fofela godimodimo go di feta tsotlhe e ne e le Lenong, Ntsu, Leebe, Legakabe, Thaga, Segootsane, Ramolongwana, Legodi jalo le jalo. Fa e le tse dingwe tsa dinonyane tse di nnye jaaka bo-Leseilane, Rantweetwee, Sebota jalo le jalo e ne e setse e le fela go tlatsa molao.

Kgaisano e, e simolotse e sa le mo mosong mme ya khutla mo thapameng. Di fofile jalo mme di boa ka bongwe ka bongwe go ya ka bokoa ba tsona. E rile Rantweetwee a ikutlwa gore jaanong o feletswe ke fa a kotama mo godimo ga lefuka la ga Lenong. Lenong le ne le sa utlwe morwalo ope ka ntlha ya fa Rantweetwee a le botlhofotlhofo go gaisa dinonyane tsotlhe mo lefatsheng.

E rile dinonyane tsotlhe di boetse kwa di simolotseng kgaisano teng, Lenong la tla le rakalala fa go neng go sa solofelwa. Rantweetwee yo a neng a ikhuditse mo lefukeng la ga Lenong ka nako e telele ya nna gona a simololang la gagwe leeto mo lefaufaug, ka gonne a fologile mo lefukeng la ga Lenong pele a bonwa.

Sebaka se dinonyane tse dingwe di neng di emetse go goroga ga ga Lenong ka sona le ne le ka feta diura di le tharo. Go ne go se na pelaelo epe gore Lenong ke ene mogaka. Dinonyane tsotlhe tsa mo opela legofi go mo akgola mo phenyong ya gagwe. Lenong la ikutlwa le le motlotlo go gaisa.

Go ne go setse metsotswana e se kae fela gore Lenong le ye go amogela sekgele sa phenyo fa Legakabe le dira boikuelo ba gore go emisiwe ka kabo ya sekgele:

"Bagaetso golo fa, ga re a felela, Rantweetwee ga a teng mo gare ga rona!"

Dinonyane tsotlhe tsa gamaresiwa ke go se nne teng ga ga Rantweetwee mme ga emesiwa nakwana ka kabo ya sekgele. Dingwe tsa dinonyane tsa tlelwa ke kakanyo ya gore gongwe Rantweetwee o sule mme o wetse golo gongwe kwa a ka se bonweng.

Go ne ga dumalanwa ka mowa o le mongwe fela gore a newe sebaka sa metsotso e le masometharo mme fa a sa bonale mo nakong eo, sekgele se abelwe Lenong. E ne e kete Rantweetwee o utlwa tshwetso e e tsewang. E rile go setse metsotso e ka nna lesome gore tshwetso e tsewe, Rantweetwee a tla a relela jaaka e kete ga a ise a ke a fofe gotlhelele.

Go ne ga nna tlhakatlhakano ya maikutlo a boitumelo le lefufa. Dingwe tsa dinonyane di ne di atlhame ka kgakgamalo, fa tse dingwe tsona di opela Rantweetwee legofi. Yo o neng a swabile nko go feta molomo e ne e le Lenong go bona sekgele se mo tswa dinaleng. Bonnete ga fela e le gore Rantweetwee ke mogaka. Ga rona ga ba ga tshwanela.

Sephiri ga se ke se nna sephiri go ya go ile. Ka letsatsi lengwe Rantweetwee a wetswe ke meriti, a rothisa mmutla madi. A lotlegela Ntsu sephiri sa phenyo ya gagwe. Ntsu a utlwa botlhoko thata ka se se diragaletseng tsala ya gagwe e bong ene Lenong.

Ntsu o ne a leka go tshwara kgang e jaaka khupamarama mme ya mo kokonela letsatsi lengwe le lengwe la botshelo jwa gagwe. Kwa bofelong a ititaya mafatla mme a ntsha ka tlaa. Go tloga motsing oo, Lenong a ikana gore ga a kitla a bona kagiso mo moweng pele a fedisa botshelo jwa ga Rantweetwee ka setlhogo se a se mo dirileng.

Le motsi wa gompiano jaana botshelo jwa ga Lenong le Rantweetwee ke jwa Katse le Legotlo. Lenong o kobakobana le Rantweetwee golo gongwe le gongwe fa ba kopanang gone. Le be le fela!

ITLHATLHOBE

1. Neelana ka maina a mararo a dinonyane tse o di itseng kwa ntle ga tse di neetsweng mo leinaneng le.

2. Go rothisa mmutla madi go kayang?

3. Go ntsha ka tlaa go rayang?

4. Ke nonyane efe e e lemogileng fa Rantweetweea a ise a goroge?

5. Bontsi jwa "**Lenong**" ke eng?

6. Thuto kgotsa molaetsa wa leinane le, ke eng?

PHIRI LE MOTHO

Ga twe e rile bogologolotala, Phokoje a bolelela Phiri ka bosetlhogo ba motho.

"O tla kgerisa lona bo-Phokoje ka gone le le magatlapa. Mo go nna Phiri a ka di gama a sa di tlapela!" ga bua Phiri a ntse a ikonka.

Go utlwa Phiri a bua ka bogatlamelamasisi ba gagwe, Phokoje a rulaganya go kopanya Phiri le motho gore dipitse di tle di bonwe ka mebala. Go ne ga dumalanwa gore Phiri o tla kopanngwa leng le motho. Letsatsi, nako le lefelo di ne tsa konosediswa. Phokoje o ne bolelela Phiri mokgwa wa go mo kopanya le motho.

"Re tlike go iphitlha mo sekgweng gaufi le tsela e e dirisiwang ke batho ka bontsi mme e tla re fa motho a feta ka mo go supetsa gore wena o mo tlhasele," ga tshwaela Phokoje.

"O se ke wa tlhasela motho mongwe le mongwe fela go fitlha ke go laela gore o tlhasele," ga laela jalo Phokoje a ntse a gatelela.

E rile ka letsatsi le nako e go dumalanweng ka yona Phokoje le Phiri ba tsogelega kwa sekgweng e sa le mo mosong go iphitlha teng gaufi le tsela e e dirisiwang ke batho ka bontsi. Fa morago ga lobakanyana ba ntse ba letile ga feta mosimanyana ka tsela.

"A jaanong nka tlhasela?" ga botsa Phiri.

"Nyaya" ga araba Phokoje.

"O nkganelang gore ke tlhasele ka gonne ke motho?" ga botsa Phiri.

"Yo o fetang yo, ga a ise a nne motho e sa ntse e tla nna motho;" ga araba Phokoje.

Ga tsaya lobakanyana pele go ka feta monnamogolo ka tsela.

"A jaanong nka tlhasela" ga botsa Phiri e kete o fela pelo.

"Nyaya, yo o fetang yo, e kile ya bo e le motho mme ga jaana ke molora fela;" ga araba Phokoje.

Ga feta nako e telele pele go ka feta motho ka tsela. Fa ba se tseng ba re ba a tlhoboga ga tlhaga monna yo o katogileng monyo, wa mmele o o potokwane. Monna yo, o ne a apere diaparo tsa sesole mme e bile a tlhometse tlhoboro mo lethekeng.

"Ahee, jaanong ke ene motho yo ke mo solofetseng yole. Jaanong o ka tlhasela mme pele o ka tlhasela a nna ke iphitlhe kgakajana kwa botennye ba sekgwa."

Phokoje a tsenelela sekgwa kwa botennye gore monna wa lesole a se mmone gotlhelele, fa Phiri ene a ya go mo tlhasela. Ke fa Phiri a ikadima monna wa lesole. Monna wa lesole a leka go mo tshosetsa ka mekgwa e le mentsi ka a ne a sa rate go mo tlhagisetsa kotsi. Phiri ka bomatla a itshema monna yo wa lesole a mo tshaba.

"Monna Phiri a ke o tlogele go tshameka ka molelo metsi a ntse a le teng," ga kopa monna wa lesole a ntse a katakatela kwa morago. Ya nna gona e kete o gakatsa Phiri.

"Ke bogologolo ke go utlwela, nna ga ke bodišhašhe boPhokoje ba o ba tlodisang kgathi," ga bua Phiri a ntse a atamela ka bogatlhamelamasisi le bopelokgale.

Monna wa lesole a lemoga gore Phiri o lenyatso le go nna makgakga le fa a ne a leka go mo ikgatholosa. Phiri a tla a tlile mme monna wa lesole a fetsa le mogopolo wa gagwe go fedisa lenyatso la ga Phiri. A simolola ka molangwana o masole a atisang go tsamaya ba o tshotse.

"Tseo e sa le dinyana," ga ipusolosetsa Phiri ka lenyatso le le feteletseng.

Monna wa lesole a bona gore Phiri o tota a le bosilo jo bo feteletseng. A goga tlhoboro kwa ntle ga go okaoka. Thuu! Thuu! Thuu! Phiri ya re go utlwa modumo wa sethunya le mosi a tlhanola direthe mme e bile a sa lebe kwa morago.

Phiri o fitlhetse Phokoje a omile ka ditshego. A keketega mo e bileng a neng a tswa dikeledi. Fa e le Phiri ene o ne a fegelwa mo a neng a palelwa le ke go tlhalosetsa Phokoje se se mo diragaletseng.

"Ee morwarre tsa reng tsa kwa o tswang teng?" ga botsa Phokoje mala a le botlhoko ka go tshega.

"Monna Phokoje o bosula e le ruri, o a reng go ntsenya mo matsapeng a a kanakana?" ga botsa Phiri, pelo e ubela kwa godimo.

"Ee, go diragetseng?" ga botsa Phokoje a ikgatholosa potso ya ga Phiri.

Phiri a tlhalosa ka mokgwa o e rileng a tlhasela, motho a ntsha molangwana mme wa se mo dire sepe. Se se neng se tota se mo gakgamaditse e ne e le sebetsa se se khurumeditsweng ke letlalo la gagwe. Fa Phokoje a batla tlhaloso ya sebetsa kgotsa setlhabano se se ka fa teng ga letlalo la motho Phiri a tlhalosa jaana.

"Fa ke tlhasetse motho yole o ne a apola letlalo la gagwe mme a ntsha lengwe la dikgopo tsa gagwe mme ka lona a thuntsha ga raro mme go patilwe ke mosi." ga tlhalosa Phiri a roroma.

Letlalo le Phiri a neng a lebesitse kwa go lona, e ne e le jase e monna wa lesole a neng a e apola pele a goga sethunya go tswa mo selateng mo letheheng.

Fa e le ka legopo o ne a lebisitse kwa sethunyang.

"A jaanong o tlaloganya se ke neng ke se kaya fa ke go raya ke re o se leke go jela phologolo e go tweng motho le matlapi?" ga botsa Phokoje.

Go tloga motsing oo, Phiri ya tshabela sebopiwa se se bidiwang motho setlhareng sa mmitlwa go fitlha le mo motsing wa gompiono. Le be le fela!

ITLHATLHOBE

1. Lekaelagongwe la "bodišhašhe" ke eng?

2. Go tthalosang gore motho e setse e le molora?

3. Go katakata ke go dirang?

4. Thuto kgotsa molaetsa wa leinane le ke, ofe?

PELA LE TSHWENE

Ga twe e rile bogologolotala diphologolo tsotlhe tsa bo di se na megatla. Go ne go na le ngongorego e kgolo mo diphologolong mabapi le ntlha e. Ke fa Mmopi wa diphologolo a epa pitso ya gore diphologolo tsotlhe di phuthegele kwa lefelong le le rileng ka letsatsi le le tlhomamisitsweng go abelwa megatla. Go ne ga nna boitumelo jo bogolo mo diphologolong tsotlhe.

Letsatsi le le umakilweng le ne la tlhaba jaaka le se ke le gana go tlhaba. Diphologolo tsotlhe di ile tsa thologela ka makatlanamane kwa lefelong la pitso. E rile Tshwene e feta fa ga Pela ya mo tlhola ka gonne diphologolo tsotlhe di ne di itse fa Pela a rata boroko bobe. Fela jaaka Tshwene e ne e akantse ya fitlhela a ile ka boroko.

"Pela a o a bo o santse o robetse monna?" ga botsa Tshwene ka selo se a ntseng a se itse.

"Ke ikutlwa letsapanyana," ga araba Pela e ntse e iphetola mo dikobong.

"Ke akantse jalo ke kamoo ke tsereng matsapa go go gopotsa gore ka na ke letsatsi la pitso ya megatla, legale nna ke tlhabela pele e bile ke setse ke le thari," ga bua Tshwene a setse a tswa ka kgorwana.

"Morwarre Tshwene a o ka ntirela molemo wa go ntlela le mogatla? Ga ke dumele fa ke tla kgona go ya pitsong," Pela a dira kopo.

"Ke tla go direla molemo oo jaaka gale tsala." ga solofetsa Tshwene.

Tshwene e gorogile tiro ya go abelwa megatla e tsweletse mme ya re ka maswabi fa e bitswa ga bo go setse e mekhutshwane fela. Le fa ya bofelo e ne e le e mekhutshwane ya lebogela gore ga e a boa ka nnyoba e sa fothwa. Fa e fetsa go amogela wa yona ya kopela Pela jaaka e ne e solofeditse. E rile Tshwene e bona diphologolo tse di fitlhileng ka nako di abetswe megatla e meleele go feta wa yona, ya tlelwa ke kakanyo e e bosula ya bopelotshetlha le lefufa.

Boemong ba go gorosa mogatla wa ga Pela, Tshwene ya momelela mogatla wa ga Pela mo go wa gagwe gore o nne moleele go lekana le wa diphologolo tse di gorogileng ka nako. E rile fa Tshwene e fitlha kwa ga Pela ya fitlhela Pela a santse a goga ba bosigo.

"Morwarre Pela ke go tlela ka dikgang tse di bosula," ga bua Tshwene ka kutlobotlhoko jo bogolo.

Tshwene o ne a bolelela Pela ka mokgwa o a fitlhetseng megatla e fedile ka teng mme go setse o le mongwe fela o a neng a nna lesego go o itseela. Pela e ne ya hutsafala thata mme ya feleletsa e itlhobogile ka gonne go ne go se sepe se se neng se ka tlhola se dirwa. Le be le fela!

ITLHATLHOBE

1. A Tshwene ke tsala ya boammaaruri?

2. Ke goreng o rialo mo karabong ya gago fa godimo fa?

3. Molaetsa wa leinane le, ke eng?

4. Tlhalosa go nna thari.

LEOBU LE SEFELEKWE

Ga twe e rile bogologolotala Leobu la romiwa kwa Legodimong go kopa Modimo gore fa batho ba tlhokafetse ba se ka ba tlhokafalela ruri. Go ne ga romiwa Leobu ka ntlha ya fa le itsege ka bonolo le bopelontle mme e bile le le boleta mo puong.

Leobu le ne la se gane thomo e mme la wela tsela go ya Legodimong. Go ne ga itshupa fa Sefelekwe se ne se ratile gore go ka bo go ne go romilwe sona. Lefufa la Sefelekwe la tlisa kakanyo e e bosula mo go sona. E rile go se na go phatlhalalwa, Sefelekwe sa sianela kwa Legodimong mme sa feta Leobu mo tseleng. Maswabi e ne e le gore Leobu ka tlhago ke phologotswana e e bonya, ka motsamao le puo fa Sefelekwe sona se le lebelo le le gaisang.

Sefelekwe sa fitlha pele ga Leobu kwa Legodimong, mme sa dira kopo e e leng kgatlhanong le e Leobu le e romilweng.

"Ntate Modimo, ke romilwe go tswa lefatsheng go tla go go kopa gore fa batho ba tlhokafetse ba tlhokafalele ruri," ga kopa Sefelekwe ka boikobo le maitseo.

"Ke a go utlwa Sefelekwe sebopiwa sa me, jaanong boela morago o bolelele baromi ba gago gore ke utlwile kopo ya bona mme ke tla ba direla jaaka ba kopa," ga araba Ntate Modimo ka lerato le a nang le lona ka dinako tsotlhe.

"Ke leboga go menagane Morena wa me," ga leboga Sefelekwe se ntse se tsokotsa mogatla ka boitumelo.

E rile se boela morago sa bo se siane ka lebelo le le neng le feta la fa le ne le ya kwa Legodimong. Sa kopana le Leobu le ntse le lepologa go leba kwa Legodimong. Se ne sa leba Leobu gagwe fela ka se ne se itse gore se diragaditse maikaelelo a sona a boferefere.

E rile Leobu la batho le fitlha kwa Legodimong la gorosa molaetsa wa thomo.

"Ntate Modimo ke romilwe go tswa lefatsheng go go kopa gore e re batho ba tlhokafala, ba se tlhokafalele ruri." ga kopa Leobu ka boleta le maitseo otlhe.

"Monna Leobu ke a go utlwa mme ke tota ke le maswabi ka gonne fa ke dirile tsholofetso ga ke kitla ke fetoga motlhanka wa mafoko a me," ga fetola Ntate Modimo.

"Ntate Modimo e kete ga ke tshaloganye, ka gonne ke akanya fa ke le morongwa wa ntlhantlha go dira kopo ya mothale o," ga itela Leobu.

"Ke bua jaana ka gonne ke diura di le mmalwanyana fela Sefelekwe se fetsa go tswa fa go dira kopo e e leng kgatlhano le e o e dirang e mme ka mo e rebolela, ke dumela le fa o sa ntse o ka bona le motlhala wa gagwe," ga araba Ntate Modimo.

Leobu la leboga mme la boela morago le swabile nko go feta molomo. Sa ntlha ya bo e le sa ntlha sa bobedi e le dithuthuntshwane. Ke ka mokgwa oo le gompieno wa gompieno fa batho ba tlhokafetse ba sa boe. Le be le fela!

ITLHATLHOBE

1. Neela lefoko le o ka le dirisang boemong ba
"sianela."

2. Neela lefoko le o ka le dirisang boemong ba
"tlhokafetse."

3. Thuto kgotsa molaetsa wa leinane le, ke eng?

MABOKO A BOITLHAMELO A BAITHUTI

MME...MAMA

Mma ke a go rata!
O nkgodisitse bongwaneng.
La gago letsele ka le anya.
Wa ntlhaletsa go tshega.
Mmele wa ntlhapisa.
Diaparo wa nkapesa.
Dijo wa njesa.
Bothitho ba lerato wa mpha.
Puo wa nthuta.
Mama o naledi ya me.
Mma ke a go rata!

NTATE...PAPA

Ntate ke a go rata!
Legae wa re agela.
Ditlhokwa tsa sekolo wa reka.
Diaparo marigeng wa nthekela.
Bolwetseng ngakeng wa nkisa.
Maitseo wa nthuta.
Tirong ya sekolo wa nthusa.
Bothitho ba lerato wa mpha.
Ntate o itse dilo tsotlhe.
Papa o naledi ya me.
Ntate ke a go rata!

NTATEMOGOLO

Ke a go rata Ntatemogolo!
Go gama dipodi wa nthuta.
Puo ya Setswana wa nthuta.
Dipina tsa ntweng wa nkopelela.
Ka wena ke ipela ditsaleng.
Tlogela tlhê Ntatemogolo.
Tlogela Ntatemogolo tlhê.
Peipi...peipi...peipi...peipi!
Motsoko mmolaya motho.
Ntatemogolo ke a go rata!

NKOKO

Ke a go rata Nkoko.
Diropeng wa mfara.
Ka thari wa mpelega.
Ke omanngwa wa se rate.
Dijo o ntshadisetse.
Dikuku lenyalong o ntlele.
Ke lela o mpepetletse
Mainane o ntlhabele go thulamela.
Ke bua tlhapa ka ping o nje.

MORUTABANA WA ME

O lebone la me.
O lesedi la me.
O Momphatlhosi,
Puisong le mokwalong.
Maitseo go botlhe.
Bagolo le babotlana.
Lerato go botlhe.
Bagolo le babotlana.
Lerato o mphe.
La bopelonolo le bopelotelele.
Ke go rata ratirati!

MOGOKGO WA ME

Re ba gago bana botlhe.
La gago lerato go botlhe
Botlhe go wena re bantle.
Botlhe bantle go tshwana.
Ope ga o mo tlhoe.
O se tlhoileng maaka.
O se ratang nnete.
A gago maemo a botsadi.
O tsala go batsadi botlhe.
O mogaka wa me!

NKGONNE

Wa gago mokokotlo dinao tsa me.
Botshabelo ba me direng.
O Momphemedi Bankgeriseng.
Sejo se nnye se se fete molomo.
Tlhogwana ya tsie re kgaogane.
Ka re le bana ba motho.
Ke go rata ratirati!

NNAKE

Nnaka o montlenyane.
Mokokotlong ka go balega.
Dipinanyana ka go opelela.
Ka tsona boroko kgo!
Ke na nao bodutu bo tlhokofale.
Sa gago selelo pelo se nthube.
Ke go rata ratirati.

DIPINA TSA LENYALO

1. Se mo tseretsere senatla!
Se mo tseretsere senatla!
Dikuku di monate!
Lenyalo le boima!
Rona re a tsamaya!
O tla sala o di bona! (POELETSO.)

(MOGOLOKWANE!!!)

2. Mosadi yo ga se mmaago!
Le ka metsi a ka go tshuba!
Mma ntshware ke a robega!
Ga ke robege ke mabela! (POELETSO.)

(MOGOLOKWANE!!!)

3. Dikgomo di dule...di dule!
Ya bosupa ke Masupatsela!
Nna Masisapelo nka di busa!
Nna Masisapelo nka di busetsa morago!
(POELETSO.)

(MOGOLOKWANE!!!)

4. Feela....feela....feela ngwanyana!
Feela ngwanyana o se jele matlakaleng!
Mmatswale ke tšhobolo
Tšhobolo ya mosadi!
Feela...feela ngwanyana o se jele matlakaleng!
(POELETSO.)

(MOGOLOKWANE!!!)

5. Makoti ke dinako!
O a jikajika makoti!
Makoti o a gana naa!
Wa jikajika makoti! (POELETSO)

(MOGOLOKWANE!!!)

6. Tswang...tswang...re mmoneng!
Ngwana o tshwana le Mo-Afrika!
Tswang....tswang....tswang le mmoneng!
Ngwana o tshwana le Mo-Afrika! (POELETSO)

(MOGOLOKWANE!!!)

7. Mmangwane o ile Pitoria!
O tshabile Tshipi-sepanere!
Sepanere sa baesekele!
Ka tempa ka ba ka saena!
Ka saena ka ba ka tempa! (POELETSO)

(MOGOLOKWANE (!!!))

8. Tali...Moratiwa!...Tali...Moratiwa!
Ke tlhokile sebaka!
Sebaka sa go bua!
Go bua le wena! (POELETSO)
(MOGOLOKWANE!!!)

9. Malome ke monna!
O rekile sepame!
Sepame sa dikgomo!
Bakeng sa lerato!
Tsharolla...tsharolla dilo tse! x 3

(MOGOLOKWANE!!!)

10. Mmangwane mpulele ke nelwa ke pula! x 2
Le ga di le pedi!
Le ga di le tharo!
Di nyala mosadi! (POELETSO)

(MOGOLOKWANE!!!)

DIPINA TSA GO TUNTULETSA

1. Kganyenye...kganyenye...kganyenye!
Ke tla go ja le mang!
Ke tla go ja le mang!
Bonnake ba seyo! (POELETSO)
2. A ntuntulele...A ntuntulele...A...ntuntulele!
Nana...robala...Nana...robala...Nana...robala!
BoMmaago ba ile kae!
Ba ile kgonnye! (POELETSO)
3. Sila mabele!
Gama dikgomo!
Tsatsi le phirimile!
Bana ba tshwerwe ke tlala!
Bana ba tshwerwe ke Ramatheka!
Monna yo mosesane! (POELETSO)

DITHAPELO TSA BANA DIJONG

1. Pelo ya me e nnyennyane.
Ga go sepe se se ka tsenang mo go yona.
Fa e se Jeso fela. AMEN.
2. Re a go lopa thapelong.
Morena Jeso o mo dijong.
O re tshegofatse mo pelong.
Go go ineela tumelong. AMEN.
3. Re lebogela dijo.
Tse o re fileng tsona.
Le matsogo a a di dirileng. AMEN.
4. Se re yang go se ja.
Re a se lebogela.
Morena wa rona. AMEN.